

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU **HRVATSKOG SAVEZA HKDU-HRAST**

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-Hrast za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski savez HKDU-Hrast prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-Hrast za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatski savez HKDU-Hrast se finansirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,01	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1.200,00	4,23
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	27.163,36	95,77
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	28.363,37	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	28.363,37	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 39.806,14 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatski savez HKDU-Hrast. Skraćeni naziv stranke: HS H-H.

Hrvatski savez HKDU-Hrast je registrovan kod Općinskog suda u Mostaru, rješenjem broj: R/3-14 od 14.04.2014. godine.

Sjedište političke stranke je u Čitluku, Športska dvorana bb.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Pero Barbarić, predsjednik stranke i Pero Selak, predsjednik Nadzornog odbora stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Pero Barbarić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, organizacionu strukturu Hrvatskog saveza HKDU-Hrast čini:

- Predsjedništvo.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatskog saveza HKDU-Hrast za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-Hrast obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-Hrast u periodu od 2015. do 2019. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci: da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o obavezama, da poštuje i druge propise, prevashodno propise o poslovanju gotovim novcem, da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU-Hrast nije ispoštovao sve preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatski savez HKDU-Hrast prekršio je odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatski savez HKDU-Hrast je svojim programom utroška sredstava planirao ukupne troškove u iznosu od 42.400,00 KM. U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH politička stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 39.806,14 KM.

(1) Analizom programa utroška sredstava i pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove u iznosu od 21.560,00 KM koje nije predvidjela svojim programom utroška sredstava. To su: troškovi ugovora o djelu u iznosu od 6.500,00 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 470,00 KM, troškovi platnog prometa u iznosu od 380,20 KM, troškovi goriva i maziva u iznosu od 12.721,73 KM, troškovi održavanja opreme u iznosu od 1.013,10 KM, troškovi kancelarijskog materijala u iznosu od 335,98 KM i troškovi sitnog inventara i auto guma u iznosu od 139,80 KM.

Takođe, Hrvatski savez HKDU-Hrast je humanitarne troškove, koje je predvidio u iznosu od 2.300,00 KM, ostvario u iznosu od 2.825,98 KM, što je za 525,98 KM više od planiranog iznosa.

¹ Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

(2) Na osnovu blagajničke dokumentacije i poslovnih knjiga političke stranke nije utvrđeno da su sredstva u iznosu od 18.548,90 KM utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom Hrvatskog saveza HKDU-Hrast.

- Politička stranka nema vlastita vozila, nema zaključene ugovore o zakupu motornih vozila, a putem blagajne je isplatila sredstva za uotošeno gorivo u iznosu od 12.619,10 KM. Sredstva u iznosu od 6.367,40 KM isplaćena su Ani Prskalo, osobi koja je bila ovlaštena za finansijske izvještaje do 2020. godine, dok su sredstva u iznosu od 6.251,70 KM isplaćena Peri Barbariću, koji je 2020. godine imenovan za novu osobu ovlaštenu za finansijske izvještaje. Politička stranka nije iskazala troškove službenih putovanja, niti je navela druge podatke kojima bi potvrdila da su motorna vozila korištena za obavljanje stranačkih aktivnosti.
- Na ime troškova reprezentacije, politička stranka je iz blagajne izvršila dvije isplate sredstava Ani Prskalo, u ukupnom iznosu od 3.295,50 KM. Jedna isplata je izvršena u iznosu od 2.627,50 KM, dok je druga isplata iznosila 668,00 KM.
- Politička stranka je iz blagajne isplatila sredstva u iznosu od 2.634,30 KM, koja je u finansijskom izvještaju prijavila kao humanitarne rashode. Sredstva su isplaćena Ani Prskalo u iznosu od 1.608,10 KM i Peri Barbariću u iznosu od 1.026,20 KM.

Sve navedeno potvrđuje činjenicu da je Hrvatski savez HKDU-Hrast prekršio odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, jer je finansijska sredstva u iznosu od 21.560,81 KM utrošio mimo utvrđenog programa utroška finansijskih sredstava za 2020. godinu, dok za sredstva u iznosu od 18.548,90 KM nije potvrđeno da su utrošena za obavljanje stranačkih aktivnosti.

b) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Hrvatski savez HKDU-Hrast prekršio odredbe člana 11. stav (1)² i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i prikupljene finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU-Hrast nije vodio poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavio tačnu evidenciju o svojim rashodima i obavezama, nije u godišnjem finansijskom izvještaju uključio sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, niti je godišnji finansijski izvještaj popunio u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka je troškove u procentu od 83,79 % platila gotovinski putem blagajne.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i blagajničku dokumentaciju, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila promet blagajne, odnosno izvršila gotovinska plaćanja u iznosu od 33.353,97 KM. Iako je na blagajni na dan 01.01.2020. godine evidentirala sredstva u iznosu od 10.462,74 KM³, stranka je nakon svake uplate sredstva iz budžeta Zapadnohercegovačkog kantona i budžeta Općine Čitluk na transakcijski račun, broj: 3381202253562891 kod UniCredit banke, podizala novac i vršila polog gotovine u blagajnu.

Podizanjem sredstava sa transakcijskog računa kada u blagajni ne nedostaju sredstva za izmirenje tekućih obaveza, kao i isplatama sredstava fizičkim licima koja su oporeziva, stranka je odstupila od propisa i principa blagajničkog poslovanja koji su regulisani Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH⁴. Podizanje gotovine sa transakcijskog računa i njen

² Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

³ Gotovinska novčana sredstva stranka je evidentirala u nepostojećim apoenima.

⁴ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 72/15.

polog na blagajnu vrši se u slučaju kada u blagajni nedostaju gotovinska sredstva za tekuće potrebe.

(2) Hrvatski savez HKDU-Hrast nije uspostavio potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazao u godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama, čime je prekršio odredbe člana 21 i 22. Pravilnika.

- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.500,00 KM. Po Odluci Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25.02.2021. godine stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenog novčanog iznosa takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine, u iznosu od 1.000,00 KM, pa su troškovi takse iznosili 1.500,00 KM.
- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove računovodstvenih usluga u iznosu od 470,00 KM, dok ih je u poslovnim knjigama evidentirala u iznosu od 400,00 KM.
- Trošak usluga Finansijsko-informatičke agencije FBiH (FIA) u iznosu od 70,00 KM, koji je evidentiran u poslovnim knjigama, stranka nije prijavila u godišnjem finansijskom izvještaju.
- Politička stranka nije obračunala, niti je platila porez i doprinose na isplaćena sredstva u iznosu od 25,048.90 KM, koja imaju karakter ličnih primanja, pa su ista u skladu sa poreznim propisima oporeziva. Stranka je po osnovu ugovora o djelu⁵ isplatila sredstva u iznosu od 6.500,00 KM. Fizičkim osobama, koje nisu uposlenici političke stranke isplaćena su sredstva na ime goriva za motorna vozila u iznosu od 12.619,10 KM, na ime reprezentacije sredstva u iznosu od 3.295,50 KM i humanitarnih rashoda u iznosu od 2.634,30 KM, kao što je navedeno u nazu pod tačkom a).

(3) Hrvatski savez HKDU-Hrast je prekršio odredbe člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatski savez HKDU-Hrast iako je, u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁶ imao obavezu da u svoj godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁷, ona to nije učinila.

(4) Hrvatski savez HKDU-Hrast u poslovnim knjigama nije uspostavio tačne evidencije o svojim obavezama i nije ih pravilno prijavio u obrascu 5 (obaveze političke partije) finansijskog izvještaja, čime je prekršio odredbe člana 24. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala obaveze prema pravnom licu JP „HT“ d.d. Mostar u iznosu od 181,20 KM. Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da je stranka evidentirala pomenute obaveze u iznosu od 87,84 KM.
- Uvidom u starosnu strukturu obaveza političke stranke, utvrđeno je da je obaveza prema pravnom licu „Hotel Brotnjo“ d.o.o. Čitluk u iznosu od 3.861,00 KM i obaveza prema pravnom licu Inter connect u iznosu od 2.974,55 KM nastala 2016. godine, dok su obaveze prema pravnom licu „Amal MS“ d.o.o. Čitluk u iznosu od 2.959,83 KM nastale 2018. i 2019. godine.

Politička stranka je uz godišnji finansijski izvještaj dostavila Izvode otvorenih stavki, potpisane od strane pravnih lica „Hotel Brotnjo“ d.o.o. Čitluk i „Amal MS“ d.o.o. Čitluk, ali isti nisu

⁵ U finansijskom izvještaju trošak je evidentiran kao ugovori o djelum a u blagajničkoj dokumentaciji kao volonterske naknade.

⁶ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁷ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovira političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

ovjereni od strane Hrvatskog saveza HKDU-Hrast, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH⁸.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatski savez HKDU-Hrast je u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine mogao da potroši sredstva u iznosu od 36.027,00 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Gradu Mostaru 2020. godine, mogao je da potroši sredstva u iznosu od 10.086,40 KM.

Hrvatski savez HKDU-Hrast je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazao troškove propagande u iznosu 2.150,58 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Hrvatski savez HKDU-Hrast da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima i obavezama,*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno propise o poslovanju gotovim novcem,*
- *da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr. sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić

⁸ Članom 28. propisano je da je zakonska obaveza usaglašavanja obaveza i potraživanja na dan 31.12. tekuće godine. („Službene novine FBiH“, broj: 83/09).

⁹ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno politički subjekt koji ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta FBiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i podpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.